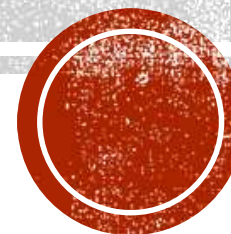

NIKOLAI BATURIN JÄ VILJANDI LINNARAAMATUKOGU

Raamatukogus sünnime teist korda

Näitus kirjaniku 85. ja raamatukogu 110. tähtpäevaks

Aeg igitõtt[✓] saja aasta suubel -
me väikeses Viljandis on täna juubel

Viljandi Linnaraamatukogu 100!

Raamatukogu (kr. bibliothèque) kui nurgakamber

Kummaline on nii öelda. Raamatukogus sünnime teist korda. Nii tähtis on raamat inimese jaoks.

Mina sündisin esimest korda inimesena ja teist korda, läbi raamatu, (kr. gramma kirj tatu) vaimse inimesena. Mäletan raamatut kodus ja raamatut kogus. Kodus mäletan paremini, sest seal mul raamatuid ei olnud - sõda põletas kõik. Päälesõja tahmakuttidena turnisime püstijäänud varemetel ja kaevasime rusude alt välja väikesi poolpõlenud sõjaohvreid-grammasid, mis olid kustutusveest alles märjad ja lõhnasid kirbelt nagu lõkkeasemed. Kuivatasime neid puuriitadel, pesunööridel - grammad said kuivaks, palakad tulust uuesti pesta. Siis kogusime need - mälu soovib neid ikkagi raamatuteks nimetada - grammad kokku, kandisime pööningule ja, selg vastu sooja kerstnakülge, katusakna valguses lugesime neid. Söestunud kohti tuli taastada fantaasia abil. Nii said mõned me hulgas kirjanikuks.

Ja siis äkki, seitsme-kaheksasena, tulles Lossimägedest üle Varesesilla linna poole, avastasin, et Viljandis on sõjast säilinud täiesti oma, sestast m i n u r a a m a t u k o g u. Hakkasin seal kohe käima ning, lõug vaevu küündimas lauani, võtsin üla kellegi soojadest sõbralikest kätest vastu raamatuid, raamatuid, raamatuid...

Käin tänini Viljandi Linnaraamatukogus, mis asub nüüd mujal, kõrgemal - raamatutel tung tõusta ülemale - ning võtan kellegi soojadest sõbralikest kätest vastu raamatuid. Tänan! Õ n n i t l e n !

Nikolai Baturin

RAAMATUKOGU KUI NURGAKAMBER

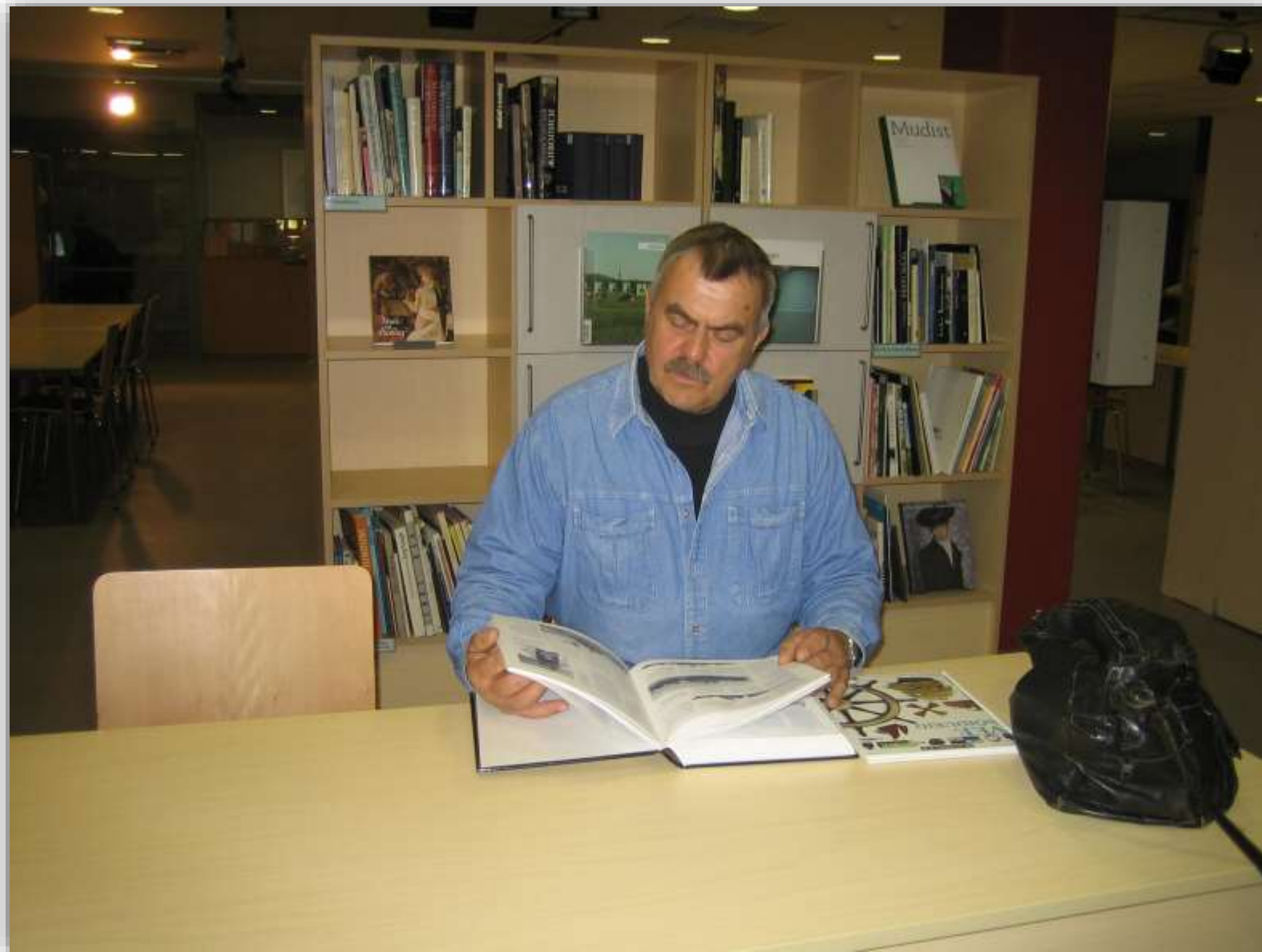
Nikolai Baturini enese poolt trükitud meenutus Viljandi

Linnaraamatukogu 100 juubeliks aastal 2011, milles kirjeldab suurt rõõmu „MINU

RAAMATUKOGU“ avastamisest seitsme-kaheksa aastase Viljandi poisikesena.

Kirjanik jäi „oma raamatukogule“ truuks surmani

BATURIN JA LUGEMISSAAL

Baturin ei ole kunagi elanud projektist projektini. Loomine on tema olemise viis. Kirjutamata ta elada ei suuda. Ta on võimas inimene, kes kirjutab viimse hingetõmbeni.

Raamatukoguga on tal alati olnud väga südamlikud suhted. Enne järjekordse romaani loomist käis ta ikka meie lugemissaalist selle tarvis vajalikke raamatuid või ajakirju hankimas. Mina kogusin kokku ja sisestasin arvutisse tema «Aken allikaga aeda» tekstid. Varasemaid kirjutisi on arvutisse ümber löönud ka raamatukogu praegune direktor Reet Lubi.

Kalli Kuhi (Sakalas 21.12.2013)

Leve!

Vihasele zajaž-aga mitte mese peale,
Saadan osa raamatuid tagasi, aitäh,
kuna teie need vajalikud märkmed

Teisi teoseid palun oma lätte kaanemas,
ülemalisk pagn raamat kirjutamise ajaks. Suur
silmaid mikaana kannadaal.

Uul palunoh mialagi-ekhte kohta lättagade
ja juurjelacvade-aege selvartuse kohta (parda-
relvad, kashelisel jm.) Suur mialagi lelelub, mis
tollase-mirelahidgn stratugia knta (kaevode manöövtel
lakingu ajal; kberala-živitlis jm.)

Võimalik, ette kirjutamise sees veel tekerb muid
mud, kes mis anna teada. Arstun dikka ta ise
at lalt, raamatitrukker hingama.

aterjald:
Fist (kaobas
"luk., Epi
"Nichtn
mole
"muis

NIKOLAI BATURIN KÄIS JÄRJEKORDSE ROMAANI TARVIS MATERJALI KOGUMAS VILJANDI LINNARAAMATUKOGU LUGEMISSAALIS

Viimastel aastatel
edastas kirjanik oma
soovid ja tänusõnad
kirjalikult.

PAAR KATKET KIRJADEST

- *Astun ikka ka ise teilt läbi, raamatuõhku hingama.* (18. oktoober ? – tõenäoliselt ajal, mil „Lendavat hollandlannat“ kirjutas)
- *Me kohtumine juubelipeol oli kena, sisukas, meeldejääv. Järgneva saja aasta pärast kindlasti kordame seda.* (6.06.2012)
- *Tänu veelkord, kui päevi jagub panen sellest Te poolt väljanopitud varasema perioodika jm; lavastamata näidenditest ja filmistsenaariumidest uute siduvate asjade lisadega, kokku raamatu. (Põhimõtteliselt meie väikse Viljandi suurtest meestest nagu Kondas, Tõndu jt.) Ehk õnnestub.* (22.06.2016)

ROMAANI „KENTAUR“ ESITLUSELT

Foto tehtud 1. aprillil 2004

NIKOLAI BATURIN

„Nii, vastu vaidlemata,
üksnes õlgu kehitades,
muntuvad võluvad
võimatused äkki
võimalikuks“

N. Baturin „Õhust“ (1975), lk. 47

NIKOLAI BATURIN JA KAASMAAFUKOGU

Õhust, 1975. aastal, Nikolai Baturin ja tema meeskonnaliikmed. Vasakult: Nikolai Baturin, Vladimir Kuznetsov, Nikolai Baturin, Vladimir Kuznetsov, Nikolai Baturin, Vladimir Kuznetsov.

NÄITUS AASTAST 2006

NÄITUS AASTAST 2011

NÄITUS AASTAST 2011

*Selliseid enam ei tehta.
Baturin on kusagil
siinsamas tänapäevas,
aga mõjub ulmelisena.
Murdeluulet ei kirjuta
mulgimaal enam keegi
sellise kire ja sõnavaraga.
Ja romaanikunstis ei ole
Eestis kellelgi sellist
vanamoelist võimekust ja
nii palju stiiliregistreid*

Lauri Sommer

Selliseid enam ei tehta. Baturin on kusagil siinsamas
tänapäevas, aga mõjub ulmelisena. Murdeluulet ei kirjutata
mulgimaal enam keegi sellise kire ja sõnavaraga.
Ja romaanikunstis ei ole Eestis kellelgi sellist vanamoelist
võimekust ja nii palju stiiliregistreid

Lauri Sommer

LUGEMISSAALILASTELE

Nikolai Baturin
üllatas lugemissaali
töötajaid jõulude ajal
mitmekiloste
kommituutudega.
Kommid on nüüdseks
ammu söödud, ent
nendega kaasas
olnud head soovid on
siiani alles.

Mul on olnud au Nikola Baturiniga kohtuda. Esimene kord ei teadnud ma kohe, kes on see ülisuure - no ikka üle 5 kg - kommikotiga jõuluajal lugemissaali tulnud soliidne pikakasvuline erilise olekuga härrasmees. Muidugi teadsin ma tema raamatuid, mul polnud lihtsalt aimugi, milline ta välja näeb.

Hiljem suhtlesime korduvalt telefoni ja kirjakeste vahendusel - tema esitas päringu, meie lugemissaali naistega otsisime vastuseid ja soovitud materjali. Seda toredam oli hiljem romaanides ära tunda, et see infokild ongi see, mille kohta vastust otsisime.

Tihti soovis ta teada, millised arvustused on viimasel ajal ilmunud. Sellest lähtudes koostas kirjaniku 75. juubeliks nimestiku. Ikka tema teos ja siis selle alla bibliograafianimestik avaldatud retsensioonidest ja artiklitest. Tundus, et see kingitus oli talle meelepärane, sest kui Nikolai Baturini 80. juubelil käisime Reet Lubiga suurmeest hooldekodus õnnitlemas, väljendas ta oma tänu uuesti. Kirjaniku keha oli haige, kuid silmas ikka see eriline läige ja meeletult täpne mälu kirjandusest ja möödunust rääkides. Avaldas ta veel ju mitmeid teoseid, millest üks on alles ilmumas ning võitis eelmisel aastal väerika A. H. Tammsaare nimelise romaanipreemia.

17. mai, reede, hommikul oli töö meeletult kiire. Ühel hetkel tuli täpsustada kalendrisse kirja pandud asju. Mõtlesin, et kindlasti peab meeles pidama augusti alguses Baturini sünnipäeva. Lehti ja uudiseid sel päeval ei jälginud ning seda ootamatut oli õhtul kuulda tema surmast... Just hommikul olin tema peale üle pika aja mõelnud...

Veronika Raudsepp Linnupuu 25. mail 2019

TEEKOND EI LÕPE, TEE LÕPEB.

NIKOLAI BATURIN

PAAR LAUSET IGOR BATURINI TÄNUKIRJAST VILJANDI LINNARAAMATUKOGULE 21. JUUNIL 2019

Teie tugi on olnud asendamatu paljude isa teoste sünnis, sh auhinnatud teosed. Läbi isa loominguga on lugematu hulk teie pühendatud tunde tiksunud millekski hindamatuks ja jäävaks.

(...)

Ilmselt harva on mõni Eesti raamatukogu olnud ka sedavõrd kirjanduse kaas- ja kaasalooja.

Aitähk!

Terveid
kängile!

N.A.

